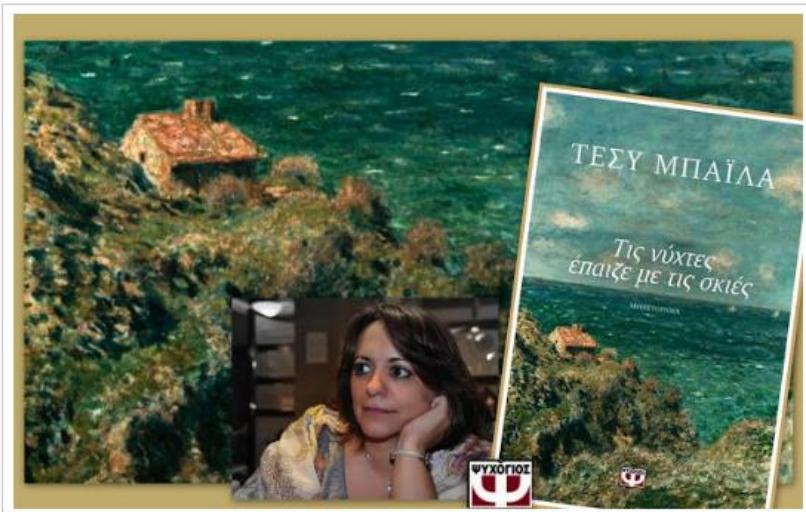

Συζητώντας με την συγγραφέα Τέσυ Μπάιλα!

Η **Τέσυ Μπάιλα** απαντά στο ερωτηματολόγιο των **ΒιβλιοΑναφορών** και μας παρουσιάζει με τον δικό της μοναδικό τρόπο το νέο της βιβλίο, το «*Τις νύχτες έπαιξε με τις σκιές*», το οποίο και κυκλοφορεί από τις εκδόσεις **Ψυχογιός**.

Η παραχώρηση της παρούσας συνέντευξης αποτελεί για το blog και για εμένα προσωπικά ιδιαίτερη τιμή καθώς «*To μυστικό ήταν η ζάχαρη*», το πρώτο δηλαδή βιβλίο που με έφερε σε επαφή με την γραφή της, οι «*Άγιες θάλασσες*» και το «*Ονισκι μπλε*», που ακολούθησαν, με έκαναν να αγαπήσω την πένα της συγγραφέως και να την συγκαταλέξω στους αγαπημένους μου συγγραφείς μιας κι αυτή με το πλούσιο λεξιλόγιο και τα καλολογικά στοιχεία που χρησιμοποιεί μου προσφέρει νοερά ταξίδια, στα οποία όλες μου οι αισθήσεις ενεργοποιούνται και παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στο να κάνω βίωμα την κάθε λέξη.

Σας παροτρύνω λοιπόν όσοι δεν έχετε ακόμα διαβάσει κάποιο από τα βιβλία της συγγραφέως να το κάνετε σύντομα! Μέχρι τότε όμως διαβάστε την συνέντευξη κι ελάτε λίγο πιο κοντά στο έργο της **Τέσυ Μπάιλα!**

1. Από τις 7 Φεβρουαρίου το νέο σας πόνημα, το «Τις νύχτες έταιξε με τις σκιές», απέκτησε μια θέση στις προθήκες των βιβλιοπωλείων! Αφού σας ευχηθώ να είναι καλοτάξιδο, θα σας ζητήσω να μας το παρουσιάσετε με τον δικό σας μοναδικό τρόπο.

Σας ευχαριστώ πολύ για τις ευχές. Το μυθιστόρημα «Τις νύχτες έταιξε με τις σκιές» είναι ένα ιστορικό και κοινωνικό μυθιστόρημα ενταγμένο πλήρως στο ιστορικό πλαίσιο που εκτείνεται από τα τέλη του δέκατου ένατου αιώνα μέχρι και το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Περιγράφει έναν άνθρωπο που βρέθηκε στη δίνη των εξελιξεων και πέρασε όλη την ζωή του αναζητώντας έναν τρόπο να εκφράσει την καλλιτεχνική του ανησυχία, να βρει δρόμους στους οποίους θα διοχετεύσει τη μοναχική του φύση, σε μια εποχή δύσκολη και ακραία, κατά την οποία η τέχνη μοιάζει να μην έχει καμιά απολύτως αξία.

Έτσι λοιπόν από την τελευταία μεγάλη σφαγή των χριστιανών από τους Τουρκοκρητικούς, το 1898, μια ημερομηνία ορόσημο καθώς την ημέρα της σφαγής, στις 25 Αυγούστου, γεννιέται ο κεντρικός ήρωας του βιβλίου και σηματοδοτείται η αρχή της Κρητικής Πολιτείας περνά στην Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα μερικά χρόνια αργότερα, και από εκεί στους Βαλκανικούς πολέμους, στον Εθνικό Διχασμό, και από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο φτάνει στον Β'. Σε όλη την πορεία το μυθιστόρημα πραγματεύεται την ανθρώπινη περιπέτεια της προσωπικής αναζήτησης στην πάροδο ενός αιώνα διάστικτου από τα αποτελέσματα των ιστορικών συγκυριών που σφράγισαν την εξέλιξη του κόσμου.

Ο κεντρικός ήρωας αυτού του βιβλίου θα γεννηθεί πάνω σε ένα καΐκι και από την πρώτη στιγμή θα νιώσει την ορφανία, την απόρριψη αλλά και το ταλέντο του, καθώς μεγαλώνοντας δίτλα στον παππού του θα μάθει να αγαπάται το ξύλο και το χρώμα και να βάφει μικρά καραβάκια. Ύστερα από ένα ακόμη βίαιο περιστατικό με τον πατέρα του θα αποφασίσει να φύγει για να βρει μόνος του τον δρόμο του και η μεγάλη του περιπέτεια στη ζωή θα αρχίσει.

Από την αγκαλιά της θείας Λουλουδιάς, του παππού και της Μυρσίνης που μεγαλώνει στο σπίτι τους σαν αδελφή του, έχοντας χάσει τη μιλιά της μετά τα γεγονότα στο Ηράκλειο, στη ζωή του θα μπουν νέοι άνθρωποι. Ο Μικέλε, ο επιστήθιος φίλος, που θα τον μάθει τι πάει να πει η χαρά της ζωής και θα τον οδηγήσει στη δημιουργία του πιο μεγάλου του ζωγραφικού έργου, η Ιστδώρα, ο ανεκτλήρωτος και ιδεατός έρωτας που θα τον βασανίζει πάντα, η κυρά Ευτέρπη, η Χριστίνα. Άλλα και οι τόποι εναλλάσσονται. Από το Ηράκλειο στα Χανιά και από εκεί στον Πειραιά και την Αθήνα. Κι ύστερα στα χαρακώματα του Α' Παγκόσμιου Πόλεμου στη Μακεδονία. Για να καταλήξει ξανά στο πατρικό του σπίτι και να απομονωθεί έχοντας πρώτα μάθει ότι πολύ συχνά ο άνθρωπος χάνεται στα γρανάζια της μεγάλης Ιστορίας και πως ο πόνος μπορεί να γίνει η αφορμή για τη μεγάλη τέχνη.

2. Ποιο ήταν το πρώτο ερέθισμα που έπλασε στο μυαλό σας την υπόθεση του νέου σας βιβλίου;

«**Η ζωή, ο θάνατος κι αναμεσίς η Τέχνη**». Είναι μια φράση του *Níκου Εγγονόπουλου*. Θα μπορούσα να πω πως αυτή η φράση έδωσε το πρώτο ερέθισμα για να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις εκείνες που θα έδιναν μορφή στον κύριο ήρωα του βιβλίου, έναν ήρωα που η ιστορία του στροβιλίζεται πάνω σ' αυτούς τους τρεις άξονες και γύρω από τις επιταγές της μεγάλης Ιστορίας.

3. Διαβάζοντας ένα βιβλίο ψάχνω πάντα κάτω από τις λέξεις τα μηνύματα που ίσως θέλει ο συγγραφέας να μεταφέρει στους αναγνώστες του. Μπορείτε να μοιραστείτε μαζί μας ένα μήνυμα που οι κεντρικοί ήρωες του νέου βιβλίου σας, θέλουν οπωσδήποτε εμείς οι αναγνώστες να το "παραλάβουμε";

Νομίζω πως το μεγαλύτερο μήνυμα αυτού του βιβλίου, πέρα από τον αντιπολεμικό του χαρακτήρα και την ανάγκη της μοναχικότητας ως διόδο προς στην τέχνη είναι αυτό ακριβώς που έχω σαν μότο στην αρχή του βιβλίου. Τα λόγια του Νίκου Καζαντζάκη από την «Αναφορά στον Γκρέκο»: «**To φως είναι ένα, αδιαίρετο, κι οπουδήποτε νικήσει ή νικηθεί, νικάει και νικιέται και μέσα σου**». Ο ήρωάς μου παλεύει με τις σκιές των φόβων του σε όλη την ζωή αλλά θα νιώσει ότι καμιά φορά ακόμα και στο απόλυτο σκοτάδι τα μάτια σου αρχίζουν ξανά να βλέπουν την ελπίδα και την αισιοδοξία της ζωής αρκεί να μη χαθεί το ένα, αδιαίρετο φως μέσα σου.

4. Ποιος από τους ήρωες του νέου σας βιβλίου είναι ο αγαπημένος σας; Ποιος σας ταλαιπώρησε να τον αποτυπώσετε στο χαρτί; Και ποιος σας έκανε να κλάψετε μαζί του;

Αγαπώ πολύ τον Μικέλε. Είναι ένας χαρακτήρας εντελώς αντίθετος με τον πρωταγωνιστή του βιβλίου, που χαίρεται τη ζωή και τον προσκαλεί να γνωρίσει τις ομορφιές της οδηγώντας τον τελικά στη δημιουργία του πιο μεγάλου του ζωγραφικού έργου. Δεν με ταλαιπώρησε όμως αυτός τόσο όσο ο Ανέστης, ο βασικός ήρωας, και οι ψυχολογικές του διακυμάνσεις που όφειλα να αποδώσω με ακρίβεια.

5. Πείτε μας τα συναισθήματα ή τις σκέψεις που σας συντρόφευαν την στιγμή που γράφατε την λέξη Τέλος στην ιστορία του βιβλίου σας!

Δεν ξέρω αν τελειώνει ποτέ πραγματικά μια ιστορία για εμάς ή αν απλώς έρχεται μια στιγμή που εμείς αποσυρόμαστε από αυτή. Σίγουρα πάντως είναι μια γλυκότυχη στιγμή. Για μήνες ή και χρόνια οι ήρωες αυτοί είναι αναπόσπαστο μέρος της ζωής μας. Από τη μια λοιπόν νιώθεις την **ικανοποίηση** ότι κατάφερες να ολοκληρώσεις όπι είχες στο μυαλό σου και από την άλλη αρχίζεις να αποκόβεσαι σταδιακά από κοντά τους, να τους καμαρώνεις αυτή τη φορά από κάποια απόσταση και αυτό εμπεριέχει μια **μελαγχολία**.

6. Εσείς κατευθύνετε τους ήρωες ή οι ήρωες σας από ένα σημείο και μετά αυτομολούν και κατευθύνονται χέρι σας κατά την διάρκεια της;

Μετά τη γέννησή τους οι ήρωες αυτονομούνται. Αναλαμβάνουν δράση μόνοι τους, διεκδικούν τη ζωή τους. Αυτή είναι και η γοητεία που εξασκούν στον δημιουργό τους που απλώς ακολουθεί πια τα δικά τους καπρίτσια.

7. Ως αναγνώστης, ποια επίθετα θα χρησιμοποιούσατε για να προσδιορίσετε Τις νύχτες έπαιζε με τις σκιές;

Δύσκολη αυτή η ερώτηση για εμένα. Έχω την αίσθηση ότι κάθε βιβλίο που γράφω εγώ δεν είμαι σε θέση να το κρίνω ως αναγνώστρια αλλά θα μπορούσα να πω ότι, εκκινώντας από ένα συγκεκριμένο ιστορικό γεγονός σε έναν συγκεκριμένο τόπο προσπάθησα να χρησιμοποιήσω την Ιστορία με τη μυθοπλασία και την κοινωνική ανθρωπογεωγραφία της εποχής σε ισόποσες δόσεις έτσι ώστε να μη περιχαρακωθεί το μυθιστόρημα σε ένα μόνο μοτίβο και θέλω να πιστεύω ότι το κατάφερα.

8. Πότε ήρθε η συγγραφή στην ζωή της Τέσυ Μπάλα; Ποια ανάγκη της ικανοποιεί;

Στη λογοτεχνία εμφανίστηκα πριν από δέκα χρόνια. Πάντα όμως διάβαζα πολύ και νομίζω ότι αυτό καθόρισε τη δική μου ανάγκη για έκφραση, την ανάγκη του ταξιδιού σε ένα κόσμο απόλυτα ελεγχόμενο από εμένα, με εκφραστικές περιπλανήσεις και ιδέες ως δομικά του στοιχεία.

9. Περιγράψτε μας το σκηνικό της συγγραφής: Που γράφει η Τέσυ Μπάλα; Κάτω από ποιες συνθήκες; Και με ποιο μοτίβο;

Γράφω παντού. Το λάππο άλλωστε είναι ένα πολύ βολικό μέσο. Συνήθως γράφω καθισμένη στον καναπέ πίνοντας τον καφέ μου και σχεδόν πάντα ακούγοντας αγαπημένη μουσική.

10. Ποιος διαβάζει για πρώτη φορά το βιβλίο σας ή κάποιες από τις πρώτες σελίδες του από το οικείο περιβάλλον σας; Δέχεστε την όποια κριτική του και επηρεασμένη από αυτή σπεύδετε να διορθώσετε τις όποιες παραπτηρήσεις του -αν φυσικά υπάρχουν!- ή είστε "αμετακίνητη" σε ότι έχετε γράψει;

Υπάρχουν άνθρωποι που εμπιστεύομαι την κρίση τους. Συνήθως είναι ο άντρας μου και η αδελφή μου οι πρώτοι άνθρωποι που διαβάζουν το βιβλίο. Ταυτόχρονα όμως το δίνω να το διαβάσουν και κάποιοι άνθρωποι του χώρου που εμπιστεύομαι ότι θα σταθούν τόσο στα καλά όσο και στα άσχημα που θα δουν και θα το κάνουν καλοπροαίρετα και με αγάπη. Πολλές φορές διορθώνω κάπι που μπορεί να εντοπίσουν άλλες πάλι παραμένω αμετακίνητη στη γνώμη μου.

11. Βάλτε έναν τίτλο σ' όλο αυτό το συγγραφικό ταξίδι!

«Παιζοντας με τις σκιές στις άγριες θάλασσες της λογοτεχνίας»

12. Αν η Τέσυ Μπάιλα δεν ήταν συγγραφέας θα ...

Θα ήμουν πάντα αυτό που παραμένω και τώρα, αμετανόητη **αναγνώστρια**.

13. Για σας ποια στοιχεία σε ένα βιβλίο σας κάνουν να το χαρακτηρίσετε ως Λογοτεχνία;

Υπάρχουν αρκετά κριτήρια. Εκείνο που για εμένα είναι κεφαλαιώδους σημασίας είναι η αγάπη και η ανησυχία του συγγραφέα για τη γλώσσα. Πιστεύω ότι θα πρέπει να είναι πρωταρχικό του μέλημα να διασώζει λεκτικές συνάψεις, να δημιουργεί νέες και να μη διστάζει να δοκιμάσει φραστικές ανατροπές και ακροβασίες. Ένα ισχυρό κριτήριο είναι επίσης η ικανότητα δημιουργίας ισχυρών χαρακτήρων. Ας μη γελιόμαστε, τα μεγάλα αριστουργήματα της λογοτεχνίας έμειναν στην Ιστορία χάρη στον σημαντικό ήρωα που εμπεριέχουν. Θυμηθείτε τον **Ρασκόλνικοφ** στο «Έγκλημα και τιμωρία» ή τη «Φόνισσα» του **Παπαδιαμάντη**. Υπάρχουν βέβαια και άλλα σημαντικά κριτήρια όπως είναι η μυθοπλαστική δεινότητα, η δύναμη της εικονοπλασίας, η επιλογή της θεματολογίας και το φιλοσοφικό υπόβαθρο που κρύβεται στους στοχασμούς του συγγραφέα. Και βεβαίως ο τρόπος που χειρίζεται με φυσικότητα τους διαλόγους. Όλα αυτά συντελούν στην ποιοτική αξία ενός μυθιστορήματος.

14. Γράφετε κριτικές βιβλίων! Προτείνετε μας ένα βιβλίο σύγχρονου και ένα κλασικού συγγραφέα!

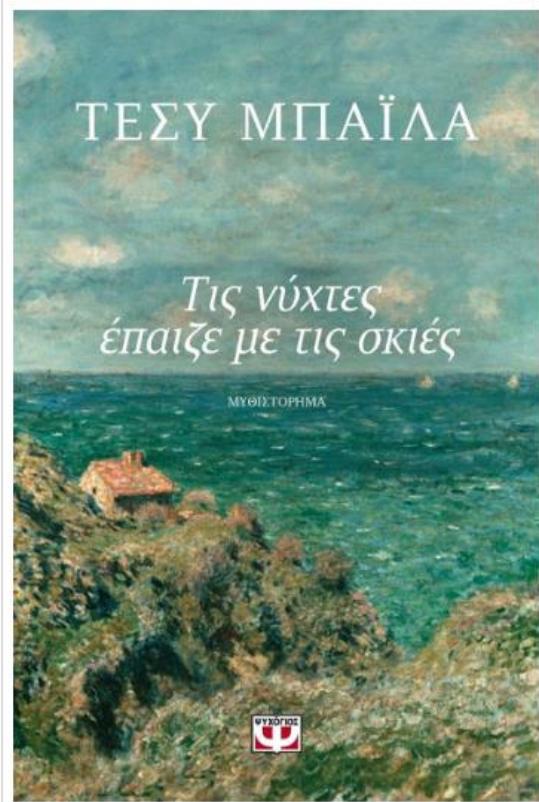
Πολύ πρόσφατα κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις **Κίχλη** το μοναδικό πεζογραφικό έργο του **Ράινερ Μαρία Ρίλκε** με τίτλο: «Οι σημειώσεις του Μάλτε Λάουριντς Μπρίγκε». Πρόκειται για ένα σπουδαίο εκδοτικό γεγονός καθώς αυτό το βιβλίο είναι ένα πολύσημο κείμενο, που τόσο από πλευράς δομής όσο και υφολογικά απέχει πολύ από το παραδοσιακό μυθιστόρημα και σίγουρα αποτελεί ένα από τα πρόδρομα κείμενα του Μοντερνισμού. Από τη σύγχρονη λογοτεχνία θα επλέξω το αριστοτεχνικό βιβλίο του **Αντονί Μάρα** με τίτλο: «Αστερισμός ζωτικών φαινομένων», ένα σημαντικό έργο για τη βαρβαρότητα και τον πόλεμο, τις βάναυσες πρακτικές που στοχεύουν στην μοιραία αποδυνάμωση της ηθικής μιας κοινωνίας, τις αξίες που αντιστέκονται πνιγμένες στο αίμα μιας διαστρεβλωμένης Ιστορίας.

15. Να σας ρωτήσω για το επόμενο συγγραφικό σας βήμα;

Είναι πολύ νωρίς να μιλήσω για το επόμενο βήμα. Δουλεύω σε μια ιδέα που τώρα αρχίζει να ξεκαθαρίζει μέσα μου. Το μόνο που μπορώ να πω είναι ότι θα είναι πάλι ένα μυθιστόρημα ιστορικού και κοινωνικού περιεχομένου.

16. Κλείνοντας, και αφού σας ευχαριστήσω θερμά για τον χρόνο που διαθέσατε ώστε να απαντήσετε στο ερωτηματολόγιο μου, θα ήθελα να δώσετε ένα μήνυμα που να απευθύνεται σε όλους όσοι δεν διαβάζουν λογοτεχνία, προκειμένου αυτό το μήνυμα να συμβάλει στην προτροπή να έρθουν σε επαφή με τον κόσμο του βιβλίου!

Σας ευχαριστώ πολύ κι εγώ για τη χαρά αυτής της συνομιλίας και θα σας θυμίσω αυτό που έλεγε ο Πεσσός . Ότι «η λογοτεχνία είναι ο πιο ευχάριστος τρόπος να αγνοείς τη ζωή». Πέρα από τα όρια της προσωπικής ελευθερίας που υπαγορεύει το ταξίδι στις λογοτεχνικές σελίδες υπάρχει άραγε ένας καλύτερος λόγος για να εθιστούμε σ' αυτήν;

Τις νύχτες έπαιζε με τις σκιές

Υπόθεση Οπισθόφυλλου:

Τη στιγμή που η Δαναή χάνεται στη γέννα, ο άντρας της ο Γιώργης, μαγνητισμένος από την Κίρκη του Κάστρου και από τις χάρες της, αμελεί να γυρίσει και μόλις που διαφεύγει από τη σφαγή των χριστιανών από τους Τουρκοκρητικούς στο μεγάλο Κάστρο, τον Αύγουστο του 1898. Είναι η στιγμή όπου γεννιέται ο ήρωας ενός ολόκληρου κόσμου. Και μαζί του η Κρητική Πολιτεία, που λίγα χρόνια αργότερα θα οδηγήσει στην Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.

πάθη, οράματα: η κυρα-Ευτέρη, η Χριστίνα, η Ισιδώρα και προπαντός ο Μικέλε. Είναι και οι τόποι, η Κρήτη, ο Πειραιάς, η Μακεδονία, που παραδομένοι στις φλόγες και στα καπρίτσια της μεγάλης Ιστορίας δημιουργούν μια υποβλητική ατμόσφαιρα από την πρώτη μέχρι την τελευταία σελίδα.

Στο μυθιστόρημα της **Τέσυ Μπάϊλα**, ο άνθρωπος γίνεται έρωτας, γίνεται πόλεμος, γίνεται θάνατος, γίνεται τέχνη, ώσπου να ξαναγίνει άνθρωπος.

Η **ΤΕΣΥ ΜΠΑΪΛΑ** γεννήθηκε στον Πειραιά. Σπούδασε Ιστορία του Ελληνικού Πολιτισμού και Μετάφραση Λογοτεχνίας. Εμφανίστηκε στη λογοτεχνία το 2009. Ασχολείται με τη φωτογραφία και ατομικές εκθέσεις της έχουν φύλοξενηθεί στο Πανεπιστήμιο Gakugei της Ιαπωνίας και στην Αθήνα. Διατηρεί στήλες λογοτεχνικής αρθρογραφίας και βιβλιοκριτικής σε έγκριτα διαδικτυακά περιοδικά. Είναι επίσης συντάκτρια του λογοτεχνικού περιοδικού *Literature.gr*. Από τις Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ** κυκλοφορούν τα βιβλία της **ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΉΤΑΝ Η ΖΑΧΑΡΗ, ΟΥΣΙΚΙ ΜΠΑΙΛΑ, ΑΓΡΙΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ** και **ΤΙΣ ΝΥΧΤΕΣ ΕΠΑΙΖΕ ΜΕ ΤΙΣ ΣΚΙΕΣ**.

Δήμητρα Κωλέτη